

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

UMS® 33 Hisse Başına Kazanç

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Adi hisse senedi

- Adi hisse senedi, diğer tüm özkaynağa dayalı finansal araç sınıflarından sonra gelen, özkaynağa dayalı bir finansal araçtır.

Adi hisse senedi

- Adi hisse senedi, diğer tüm özkaynağa dayalı finansal araç sınıflarından sonra gelen, özkaynağa dayalı bir finansal araçtır.

Potansiyel adi hisse senedi

- Potansiyel adi hisse senedi, sahibine adi hisse senedi alma hakkı verebilecek bir finansal araç veya bir sözleşmedir

Sulandırma

- Sulandırma; potansiyel adi hisse senetlerinin, adi hisse senetlerine dönüştürüldüğü varsayıldığında, hisse başına kazançta bir azalma veya hisse başına zararda bir artış meydana gelmesi olarak tanımlanabilir.

Sulandırma

- Sulandırma; potansiyel adi hisse senetlerinin, adi hisse senetlerine dönüştürüldüğü varsayıldığında, hisse başına kazançta bir azalma veya hisse başına zararda bir artış meydana gelmesi olarak tanımlanabilir.

Ters sulandırma

- Ters sulandırma, potansiyel adi hisse senetlerinin adi hisse senetlerine dönüştürüldüğü varsayıldığında, hisse başına kazançta bir artış veya hisse başına zararda bir azalma olması anlamına gelir.

Adi hisse
başına
kazanç

=

Adi hisse senedi sahiplerinin payına
düŖen net dönem kârı veya zararı

Adi hisse
başına
kazanç

=

Adi hisse senedi sahiplerinin payına
düŕen net dönem kârı veya zararı
Döneme ait ortalama adi hisse senedi
sayısı

Adi hisse senedi sahiplerine atfedilebilen döneme ilişkin net kâr veya zarar hesaplanırken, vergi sonrası imtiyazlı pay tutarları, ana şirkete atfedilebilen devam eden faaliyetlerden kaynaklanan kar veya zararlardan düşülmelidir.

Adi hisse
başına
kazanç

=

Adi hisse senedi sahiplerinin payına
düşen net dönem kârı veya zararı
Döneme ait ortalama adi hisse senedi
sayısı

Adi hisse
başına
kazanç

=

Adi hisse senedi sahiplerinin payına
düŖen net dönem kârı veya zararı
Döneme ait ortalama adi hisse senedi
sayısı

Ortalama adi hisse senedi sayısı
hesaplanırken iŖletmenin dönem
içindeki tüm adi hisse senetleri
dikkate alınmalıdır.

Adi hisse
başına
kazanç

=

Adi hisse senedi sahiplerinin payına
düŖen net dönem kârı veya zararı

Döneme ait ortalama adi hisse senedi
sayısı

Ortalama adi hisse senedi sayısı
hesaplanırken iŖletmenin dönem
içindeki tüm adi hisse senetleri
dikkate alınmalıdır.

Yeni ihraç edilen hisse senetleri, **zaman ağırlıklı faktörle**
çarpılır ve mevcut adi hisse senetlerine eklenir.
Geri alınan hisse senetleri, **zaman ağırlıklı faktörle** çarpılır
ve mevcut adi hisse senetlerinden çıkarılır.

Adi hisse
başına
kazanç

=

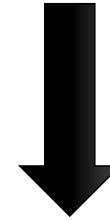
Adi hisse senedi sahiplerinin payına
düŖen net dönem kârı veya zararı

Döneme ait ortalama adi hisse senedi
sayısı

Ortalama adi hisse senedi sayısı
hesaplanırken Ŗletmenin dönem
içindeki tüm adi hisse senetleri
dikkate alınmalıdır.

Yeni ihraç edilen paylar, **zaman ağırlıklı faktörle** çarpılır ve
mevcut adi hisse senetlerine eklenir.
Geri alınan paylar, **zaman ağırlıklı faktörle** çarpılır ve
mevcut adi hisse senetlerinden çıkarılır.

Zaman ağırlıklı faktör=Dönem içinde adi hisse senetlerinin dolaşımında olduğu gün (ay) sayısı

Bir yıldaki toplam gün (ay) sayısı

ÖRNEK

Beyaz Şirketi'nin 1 Ocak 2022'de 5.000.000 PB tutarında özkaynağı ve 5.000.000 adet hisse senedi bulunmaktadır. 1 Temmuz 2022'de işletme 1.000.000 adet yeni hisse senedi ihraç etmiştir ve toplam özkaynakları 6.000.000 PB olmuştur. Beyaz Şirketi, 1 Aralık 2022'de 120.000 adet hisse senedini geri satın almıştır. Beyaz Şirketi'nin adi hisse senedi sahiplerine dağıtılabilir net dönem kârı 2021'de 1.000.000 PB ve 2022'de 1.045.000 PB'dir.

ÖRNEK

Beyaz Şirketi'nin 1 Ocak 2022'de 5.000.000 PB tutarında özkaynağı ve 5.000.000 adet hisse senedi bulunmaktadır. 1 Temmuz 2022'de işletme 1.000.000 adet yeni hisse senedi ihraç etmiştir ve toplam özkaynakları 6.000.000 PB olmuştur. Beyaz Şirketi, 1 Aralık 2022'de 120.000 adet hisse senedini geri satın almıştır. Beyaz Şirketi'nin adi hisse senedi sahiplerine dağıtılabilir net dönem kârı 2021'de 1.000.000 PB ve 2022'de 1.045.000 PB'dir.

2022 yılı için ağırlıklı ortalama hisse senedi sayısının hesaplanması

Tarih	Zaman ağırlıklı faktör (a)	Hisse senedi sayısı (b)	Düzeltilmiş hisse senedi sayısı (axb)
1 Ocak 2022	12/12	5.000.000	5.000.000

ÖRNEK

Beyaz Şirketi'nin 1 Ocak 2022'de 5.000.000 PB tutarında özkaynağı ve 5.000.000 adet hisse senedi bulunmaktadır. 1 Temmuz 2022'de işletme 1.000.000 adet yeni hisse senedi ihraç etmiştir ve toplam özkaynakları 6.000.000 PB olmuştur. Beyaz Şirketi, 1 Aralık 2022'de 120.000 adet hisse senedini geri satın almıştır. Beyaz Şirketi'nin adi hisse senedi sahiplerine dağıtılabilir net dönem kârı 2021'de 1.000.000 PB ve 2022'de 1.045.000 PB'dir.

2022 yılı için ağırlıklı ortalama hisse senedi sayısının hesaplanması

Tarih	Zaman ağırlıklı faktör (a)	Hisse senedi sayısı (b)	Düzeltilmiş hisse senedi sayısı (axb)
1 Ocak 2022	12/12	5.000.000	5.000.000
1 Temmuz 2022	6/12	1.000.000	500.000

ÖRNEK

Beyaz Şirketi'nin 1 Ocak 2022'de 5.000.000 PB tutarında özkaynağı ve 5.000.000 adet hisse senedi bulunmaktadır. 1 Temmuz 2022'de işletme 1.000.000 adet yeni hisse senedi ihraç etmiştir ve toplam özkaynakları 6.000.000 PB olmuştur. Beyaz Şirketi, 1 Aralık 2022'de 120.000 adet hisse senedini geri satın almıştır. Beyaz Şirketi'nin adi hisse senedi sahiplerine dağıtılabilir net dönem kârı 2021'de 1.000.000 PB ve 2022'de 1.045.000 PB'dir.

2022 yılı için ağırlıklı ortalama hisse senedi sayısının hesaplanması

Tarih	Zaman ağırlıklı faktör (a)	Hisse senedi sayısı (b)	Düzeltilmiş hisse senedi sayısı (axb)
1 Ocak 2022	12/12	5.000.000	5.000.000
1 Temmuz 2022	6/12	1.000.000	500.000
1 Aralık 2022	1/12	-120.000	-10.000

ÖRNEK

Beyaz Şirketi'nin 1 Ocak 2022'de 5.000.000 PB tutarında özkaynağı ve 5.000.000 adet hisse senedi bulunmaktadır. 1 Temmuz 2022'de işletme 1.000.000 adet yeni hisse senedi ihraç etmiştir ve toplam özkaynakları 6.000.000 PB olmuştur. Beyaz Şirketi, 1 Aralık 2022'de 120.000 adet hisse senedini geri satın almıştır. Beyaz Şirketi'nin adi hisse senedi sahiplerine dağıtılabılır net dönem kârı 2021'de 1.000.000 PB ve 2022'de 1.045.000 PB'dir.

2022 yılı için ağırlıklı ortalama hisse senedi sayısının hesaplanması

Tarih	Zaman ağırlıklı faktör (a)	Hisse senedi sayısı (b)	Düzeltilmiş hisse senedi sayısı (axb)
1 Ocak 2022	12/12	5.000.000	5.000.000
1 Temmuz 2022	6/12	1.000.000	500.000
1 Aralık 2022	1/12	-120.000	-10.000
Ağırlıklı ortalama hisse senedi sayısı			5.490.000

ÖRNEK

Beyaz Şirketi'nin 1 Ocak 2022'de 5.000.000 PB tutarında özkaynağı ve 5.000.000 adet hisse senedi bulunmaktadır. 1 Temmuz 2022'de işletme 1.000.000 adet yeni hisse senedi ihraç etmiştir ve toplam özkaynakları 6.000.000 PB olmuştur. Beyaz Şirketi, 1 Aralık 2022'de 120.000 adet hisse senedini geri satın almıştır. Beyaz Şirketi'nin adi hisse senedi sahiplerine dağıtılabilir net dönem kârı 2021'de 1.000.000 PB ve 2022'de 1.045.000 TL'dir.

2022 yılı için ağırlıklı ortalama hisse senedi sayısının hesaplanması

Tarih	Zaman ağırlıklı faktör (a)	Hisse senedi sayısı (b)	Düzeltilmiş hisse senedi sayısı (axb)
1 Ocak 2022	12/12	5.000.000	5.000.000
1 Temmuz 2022	6/12	1.000.000	500.000
1 Aralık 2022	1/12	-120,000	-10,000
Ağırlıklı ortalama hisse sayısı			5.490.000

Adi hisse başına kazancın hesaplanması

Tarih	31 Aralık 2021
Adi hisse senedi sahiplerine dağıtılacak kar (c)	1.000.000
Düzeltilmiş hisse senedi sayısı (d)	5.000.000
Adi hisse başına kazanç (c/d)	0,2

ÖRNEK

Beyaz Şirketi'nin 1 Ocak 2022'de 5.000.000 PB tutarında özkaynağı ve 5.000.000 adet hisse senedi bulunmaktadır. 1 Temmuz 2022'de işletme 1.000.000 adet yeni hisse senedi ihraç etmiştir ve toplam özkaynakları 6.000.000 PB olmuştur. Beyaz Şirketi, 1 Aralık 2022'de 120.000 adet hisse senedini geri satın almıştır. Beyaz Şirketi'nin adi hisse senedi sahiplerine dağıtılabilir net dönem karı 2021'de 1.000.000 PB ve 2022'de 1.045.000 PB'dir.

2022 yılı için ağırlıklı ortalama hisse adedinin hesaplanması

Tarih	Zaman ağırlıklı faktör (a)	Hisse senedi sayısı (b)	Düzeltilmiş hisse senedi sayısı (axb)
1 Ocak 2022	12/12	5.000.000	5.000.000
1 Temmuz 2022	6/12	1.000.000	500.000
1 Aralık 2022	1/12	-120,000	-10,000
Ağırlıklı ortalama hisse sayısı			5.490.000

Adi hisse başına kazanç'ın

Tarih	31 Aralık 2021	31 Aralık 2022
Adi hisse senedi sahiplerine dağıtılacak kar (c)	1.000.000	1.045.000
Düzeltilmiş hisse senedi sayısı (d)	5.000.000	5.490.000
Adi hisse başına kazanç (c/d)	0,2	0,19

İşletmeler bazen, kaynaklarında bir değişiklik
olmaksızın hisse senedi ihraç ederler

Örneęin, bedelsiz hisse senedi ihraç edildiğinde

- işletmenin toplam kaynakları değişmez,
- toplam hisse senedi sayısı değişir.

ÖRNEK

Turuncu Şirketi, 1 Ocak 2022'de 5.000.000 PB tutarında özkaynağa ve 5.000.000 adet hisse senedine sahiptir. İşletme, 1 Temmuz 2022'de, 1.000.000 adet bedelsiz hisse senedi ihraç etmiştir. Turuncu Şirketi'nin adi hisse senedi sahiplerine dağıtılabilir net dönem kârı 2021 yılında 1.000.000 PB olup, 2022 yılında 1.045.000 PB' dir.

ÖRNEK

Turuncu Şirketi, 1 Ocak 2022'de 5.000.000 PB tutarında özkaynağa ve 5.000.000 adet hisse senedine sahiptir. İşletme, 1 Temmuz 2022'de, 1.000.000 adet bedelsiz hisse senedi ihraç etmiştir. Turuncu Şirketi'nin adi hisse senedi sahiplerine dağıtılabilir net dönem kânı 2021 yılında 1.000.000 PB olup, 2022 yılında 1.045.000 TL' dir.

Adi hisse başına kazancın hesaplanması

Tarih	31 Aralık 2021
Adi hisse senedi sahiplerine dağıtılacak kar (c)	1.000.000
Ortalama hisse senedi sayısı (d)	6.000.000
Adi hisse başına kazanç (c/d)	0,167

ÖRNEK

Turuncu Şirketi, 1 Ocak 2022'de 5.000.000 PB tutarında özkaynağa ve 5.000.000 adet hisse senedine sahiptir. İşletme, 1 Temmuz 2022'de, 1.000.000 adet bedelsiz hisse senedi ihraç etmiştir. Turuncu Şirketi'nin adi hisse senedi sahiplerine dağıtılabilir net dönem kârı 2021 yılında 1.000.000 PB olup, 2022 yılında 1.045.000 TL' dir.

Adi hisse başına kazanç'nın hesaplanması

Tarih	31 Aralık 2021	31 Aralık 2022
Adi hisse senedi sahiplerine dağıtılacak kar (c)	1.000.000	1.045.000
Ortalama hisse senedi sayısı (d)	6.000.000	6.000.000
Adi hisse başına kazanç (c/d)	0,167	0,174

Uluslararası Muhasebe Standardı 33'e göre, işletmeler finansal tablolarında hem adi hisse başına kazancı hem de sulandırılmış hisse başına kazancı sunmalıdır. Adi hisse başına kazanç, şirketin hisse senedi başına gerçekte ne kadar kazandığını ifade eder. Sulandırılmış hisse başına kazanç ise, finansal tablo kullanıcılarının işletmenin geleceğini görmelerini sağlar. İşletmenin potansiyel adi hisse senetlerinin mevcudiyeti, gelecekte hisse sayısının artma olasılığını gösterir.

Sulandırılmış
hisse başına
kazanç

=

Adi hisse senedi sahiplerinin payına
düŖen net dönem kârı veya zararı

Sulandırılmış
hisse başına
kazanç

=

Adi hisse senedi sahiplerinin payına
düŒen net dönem kârı veya zararı
Döneme ait ortalama adi hisse senedi
sayısı

- Ana ortaklığın adi hisse senedi sahiplerine düşen kâr veya zararının hesaplanmasında düşülen, sulandırma etkisi olan potansiyel adi hisse senetlerine ilişkin temettü veya diğer kalemler;
- Dönem içerisinde, sulandırma etkisi olan potansiyel adi hisse senetlerine ilişkin olarak muhasebeleştirilen faizler ve
- Sulandırma etkisi olan potansiyel adi hisse senetlerinin dönüşümü sonucunda gelir veya giderde meydana gelen diğer her türlü değişiklikler.

Sulandırılmış
hisse başına
kazanç

=

Adi hisse senedi sahiplerinin payına
düşen net dönem kârı veya zararı

Döneme ait ortalama adi hisse senedi
sayısı

Sulandırılmış
hisse başına
kazanç

=

Adi hisse senedi sahiplerinin payına
düŖen net dönem kârı veya zararı
Döneme ait ortalama adi hisse senedi
sayısı

adi hisse senedi sayısının ağırlıklı ortalaması

+

sulandırıcı etkisi olan potansiyel adi hisse senetlerinin adi hisse senedine dönüŖtürülmesi
durumunda ihraç edilecek hisse sayısının ağırlıklı ortalaması

Potansiyel adi
hisse senedi

Potansiyel adi
hisse senedi

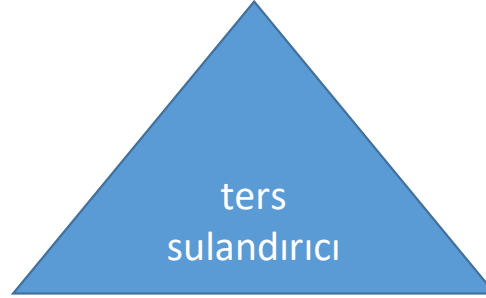
hisse
başına
kazancı

hisse
başına
kazancı

veya

Potansiyel adi
hisse senedi

hisse
başına
kazancı

sulandırıcı

veya

ters
sulandırıcı

sulandırılmış hisse
başına kazanç
hesaplamasına dahil
edilir

sulandırılmış hisse
başına kazanç
hesaplamasına dahil
edilmez

Potansiyel adi hisse
senetleri:

Potansiyel adi hisse senetleri:

dönüştürülebilir araçlar,

Potansiyel adi hisse senetleri:

dönüştürülebilir araçlar,

opsiyonlar ve hisse alım hakkı veren finansal araçlar

Potansiyel adi hisse senetleri:

dönüştürülebilir araçlar,

opsiyonlar ve hisse alım hakkı veren finansal araçlar

işletmenin hisselerini satın alma hakkı veren sözleşmeler

OPSİYONLAR

- Hisse senedi opsiyonları, sahibine belirli sayıdaki hisse senedini belirli bir süre içinde veya sonunda belirli bir fiyattan alma veya satma hakkı veren finansal sözleşmelerdir. Satım opsiyonu, sahibine belirli sayıdaki hisseyi belirli bir süre içinde veya belirli bir süre sonunda belirli bir fiyattan satma hakkı verir, alım opsiyonu, sahibine belirli sayıdaki hisseyi belirli bir süre içinde veya bu sürenin sonunda belirli bir fiyattan satın alma hakkı verir.

ÖRNEK

Mavi Şirketi, 3 yıl için 10.000 adet hisse senedi opsiyonunu 3 PB'den satmıştır. Hisse senedi opsiyonları 1 Ocak 2022'de satılmıştır.

ÖRNEK

Mavi Şirketi, 3 yıl için 10.000 adet hisse senedi opsiyonunu 3 PB'den satmıştır. Hisse senedi opsiyonları 1 Ocak 2022'de satılmıştır.

2022 yılında, Mavi Şirketi'nin hisse senetlerinin ortalama piyasa fiyatı 4 PB olursa, opsiyonu kullanmak, opsiyon sahibi için avantajlı olur. Opsiyonun kullanılması durumunda, sulandırma etkisi ortaya çıkar.

ÖRNEK

Mavi Şirketi, 3 yıl için 10.000 adet hisse senedi opsiyonunu 3 PB'den satmıştır. Hisse senedi opsiyonları 1 Ocak 2022'de satılmıştır.

2022 yılında, Mavi Şirketi'nin hisse senetlerinin ortalama piyasa fiyatı 4 PB olursa, opsiyonu kullanmak, opsiyon sahibi için avantajlı olur. Opsiyonun kullanılması durumunda, sulandırma etkisi ortaya çıkar.

2022 yılında, Mavi Şirketi'nin hisse senetlerinin ortalama piyasa fiyatı 2 PB olursa, hisse senedi opsiyonunu kullanmak, opsiyon sahibi için dezavantajlı olacaktır. Opsiyonun kullanılması durumunda, ters sulandırma etkisi ortaya çıkar.

Sulandırılmış
hisse başına
kazanç
hesaplanırken

Sulandırılmış hisse başına kazanç hesaplanırken

- Opsiyonların kullanılması durumunda elde edilecek gelir hesaplanır.

Sulandırılmış hisse başına kazanç hesaplanırken

- Opsiyonların kullanılması durumunda elde edilecek gelir hesaplanır.
- Adi hisse senetlerinin ortalama piyasa fiyatından satın alınması durumunda bu gelirin tekabül edeceği hisse sayısı hesaplanır. Bu hisse senetlerinin ters sulandırma etkisi vardır.

Sulandırılmış hisse başına kazanç hesaplanırken

- Opsiyonların kullanılması durumunda elde edilecek gelir hesaplanır.
- Adi hisse senetlerinin ortalama piyasa fiyatından satın alınması durumunda bu gelirin tekabül edeceği hisse sayısı hesaplanır. Bu payların ters sulandırma etkisi vardır.
- Opsiyon hisseleri ile ters sulandırma etkisi olan hisse senetleri arasındaki fark, bedelsiz adi hisse senedi ihracı olarak kabul edilir. Sulandırılmış hisse başına kazancın hesaplanmasında bu hisse senetleri dikkate alınır.

ÖRNEK

Sarı Şirketi'nin 100.000 adet adi hisse senedi bulunmaktadır. 1 Mayıs 2020'de Sarı Şirketi, 3 yıllığına 10.000 adet hisse senedi opsiyonunu 3 PB'den ihraç ederek satmıştır. 2021 yılında Sarı Şirketi hisse senetlerinin ortalama piyasa fiyatı 4 PB'dir. 2021 yılında Sarı Şirketi'nin adi hisse senedi sahiplerine dağıtılacak kâr payı 100.000 PB'dir.

ÖRNEK

Sarı Şirketi'nin 100.000 adet adi hissesi bulunmaktadır. 1 Mayıs 2020'de Sarı Şirketi, 3 yıllığına 10.000 adet hisse opsiyonunu 3 PB'den ihraç ederek satmıştır. 2021 yılında Sarı Şirketi hisselerinin ortalama piyasa fiyatı 4 PB'dir. 2021 yılında Sarı Şirketi'nin adi hisse senedi sahiplerine dağıtılacak kâr payı 100.000 TL'dir.

$$\text{Adi hisse başına kazanç} = \frac{100.000}{100.000} = 1$$

ÖRNEK

Sarı Şirketi'nin 100.000 adet adi hissesi bulunmaktadır. 1 Mayıs 2020'de Sarı Şirketi, 3 yıllığına 10.000 adet hisse opsiyonunu 3 PB'den ihraç ederek satmıştır. 2021 yılında Sarı Şirketi hisselerinin ortalama piyasa fiyatı 4 PB'dir. 2021 yılında Sarı Şirketi'nin adi hisse senedi sahiplerine dağıtılacak kâr payı 100.000 TL'dir.

$$\text{Adi hisse başına kazanç} = \frac{100.000}{100.000} = 1$$

Opsiyonların kullanılması durumunda elde edilecek olan gelir 30.000 PB'dir (10,000x3).

ÖRNEK

Sarı Şirketi'nin 100.000 adet adi hissesi bulunmaktadır. 1 Mayıs 2020'de Sarı Şirketi, 3 yıllığına 10.000 adet hisse opsiyonunu 3 PB'den ihraç ederek satmıştır. 2021 yılında Sarı Şirketi hisselerinin ortalama piyasa fiyatı 4 PB'dir. 2021 yılında Sarı Şirketi'nin adi hisse senedi sahiplerine dağıtılacak kâr payı 100.000 TL'dir.

$$\text{Adi hisse başına kazanç} = \frac{100.000}{100.000} = 1$$

Opsiyonların kullanılması durumunda elde edilecek olan gelir 30.000 PB'dir (10,000x3).

Opsiyonun kullanılması durumunda ortalama piyasa fiyatından alınabilecek adi hisse senedi sayısı 7.500 adettir (30,000/4).

ÖRNEK

Sarı Şirketi'nin 100.000 adet adi hissesi bulunmaktadır. 1 Mayıs 2020'de Sarı Şirketi, 3 yıllığına 10.000 adet hisse opsiyonunu 3 PB'den ihraç ederek satmıştır. 2021 yılında Sarı Şirketi hisselerinin ortalama piyasa fiyatı 4 PB'dir. 2021 yılında Sarı Şirketi'nin adi hisse senedi sahiplerine dağıtılacak kâr payı 100.000 TL'dir.

$$\text{Adi hisse başına kazanç} = \frac{100.000}{100.000} = 1$$

Opsiyonların kullanılması durumunda elde edilecek olan gelir 30.000 PB'dir (10,000x3).

Opsiyonun kullanılması durumunda ortalama piyasa fiyatından alınabilecek adi hisse senedi sayısı 7.500 adettir (30,000/4).

$10.000 - 7.500 = 2.500$ adet hisse senedi, bedelsiz adi hisse senedi ihracı olarak kabul edilecektir.

ÖRNEK

Sarı Şirketi'nin 100.000 adet adi hissesi bulunmaktadır. 1 Mayıs 2020'de Sarı Şirketi, 3 yıllığına 10.000 adet hisse opsiyonunu 3 PB'den ihraç ederek satmıştır. 2021 yılında Sarı Şirketi hisselerinin ortalama piyasa fiyatı 4 PB'dir. 2021 yılında Sarı Şirketi'nin adi hisse senedi sahiplerine dağıtılacak kâr payı 100.000 TL'dir.

$$\text{Adi hisse başına kazanç} = \frac{100.000}{100.000} = 1$$

Opsiyonların kullanılması durumunda elde edilecek olan gelir 30.000 PB'dir (10,000x3).

The number of ordinary shares that can be purchased from the market at the average market price in case the option is exercised is 7,500 (30,000/4).

10.000-7.500 = 2.500 adet hisse senedi, bedelsiz adi hisse senedi ihracı olarak kabul edilecektir.

$$\text{Sulandırılmış hisse başına kazanç} = \frac{100,000}{100,000+2,500} = 0.976$$

DÖNÜŞTÜRÜLEBİLİR ARAÇLAR

- İşletme, hisse senedine dönüştürülebilir tahviller ve dönüştürülebilir imtiyazlı hisseleri gibi dönüştürülebilir araçlara sahipse sulandırılmış hisse başına kazanç hesaplanırken bu araçlar da dikkate alınmalıdır.

Sulandırılmış
hisse başına
kazanç
hesaplanırken

Sulandırılmış
hisse başına
kazanç
hesaplanırken

- Hisse senedine dönüştürülebilir tahvillere ödenen faizin vergi sonrası değeri kâra eklenmelidir.

Sulandırılmış hisse başına kazanç hesaplanırken

- Hisse senedine dönüştürülebilir tahvillere ödenen faizin vergi sonrası değeri kâra eklenmelidir.
- İmtiyazlı hisse senedine ödenen kar payları, adi hisse senedi sahiplerine atfedilen kâr veya zarara eklenmelidir.

Sulandırılmış hisse başına kazanç hesaplanırken

- Hisse senedine dönüştürülebilir tahvillere ödenen faizin vergi sonrası değeri kâra eklenmelidir
- İmtiyazlı hisse senedine ödenen kar payları, adi hisse senedi sahiplerine atfedilen kâr veya zarara eklenmelidir.
- İmtiyazlı payların adi paylara dönüştürülmesi nedeniyle adi pay sayısındaki artış da dikkate alınmalıdır

Sulandırılmış hisse başına kazanç hesaplanırken

- Hisse senedine dönüştürülebilir tahvillere ödenen faizin vergi sonrası değeri kâra eklenmelidir
- İmtiyazlı hisse senedine ödenen kar payları, adi hisse senedi sahiplerine atfedilen kâr veya zarara eklenmelidir.
- İmtiyazlı payların adi paylara dönüştürülmesi nedeniyle adi pay sayısındaki artış da dikkate alınmalıdır.
- Dönüştürülebilir araçların dönüştürülmesinden doğan adi hisse senedi sayısı hesaplanırken zaman ağırlıklı faktör kullanılır.

ÖRNEK

Kırmızı Şirketi'nin 100.000 adet adi hissesi bulunmaktadır. Kırmızı Şirketi, 1 Mayıs 2020'de 10.000 adet dönüştürülebilir tahvil ihraç ederek satmıştır. Bir tahvil altı adet adi hisse senedine dönüştürülebilir. 2022'de dönüştürülebilir tahvillere 20.000 PB tutarında faiz ödenmiştir. Kırmızı Şirketi, 2022 yılında 100.000 TL tutarında kâr elde etmiştir. Kurumlar vergisi oranı %20'dir.

ÖRNEK

Kırmızı Şirketi'nin 100.000 adet adi hissesi bulunmaktadır. Kırmızı Şirketi, 1 Mayıs 2020'de 10.000 adet dönüştürülebilir tahvil ihraç ederek satmıştır. Bir tahvil altı adet adi hisse senedine dönüştürülebilir. 2022'de dönüştürülebilir tahvillere 20.000 PB tutarında faiz ödenmiştir. Kırmızı Şirketi, 2022 yılında 100.000 TL tutarında kâr elde etmiştir. Kurumlar vergisi oranı %20'dir.

$$\text{Adi hisse başına kazanç} = \frac{100.000}{100.000} = 1$$

ÖRNEK

Kırmızı Şirketi'nin 100.000 adet adi hissesi bulunmaktadır. Kırmızı Şirketi, 1 Mayıs 2020'de 10.000 adet dönüştürülebilir tahvil ihraç ederek satmıştır. Bir tahvil altı adet adi hisse senedine dönüştürülebilir. 2022'de dönüştürülebilir tahvillere 20.000 PB tutarında faiz ödenmiştir. Kırmızı Şirketi, 2022 yılında 100.000 TL tutarında kâr elde etmiştir. Kurumlar vergisi oranı %20'dir.

$$\text{Adi hisse başına kazanç} = \frac{100.000}{100.000} = 1$$

Tahvillere ödenen faizin vergi sonrası değeri 16.000 PB'dir ($20.000 \times (1-0.2)$).

ÖRNEK

Kırmızı Şirketi'nin 100.000 adet adi hissesi bulunmaktadır. Kırmızı Şirketi, 1 Mayıs 2020'de 10.000 adet dönüştürülebilir tahvil ihraç ederek satmıştır. Bir tahvil altı adet adi hisse senedine dönüştürülebilir. 2022'de dönüştürülebilir tahvillere 20.000 PB tutarında faiz ödenmiştir. Kırmızı Şirketi, 2022 yılında 100.000 TL tutarında kâr elde etmiştir. Kurumlar vergisi oranı %20'dir.

$$\text{Adi hisse başına kazanç} = \frac{100.000}{100.000} = 1$$

Tahvillere ödenen faizin vergi sonrası değeri 16.000 PB'dir (20.000x (1-0.2)).

Ağırlıklı ortalama potansiyel hisse sayısı 40.000'dir (10.000x6x(8/12)).

ÖRNEK

Kırmızı Şirketi'nin 100.000 adet adi hissesi bulunmaktadır. Kırmızı Şirketi, 1 Mayıs 2020'de 10.000 adet dönüştürülebilir tahvil ihraç ederek satmıştır. Bir tahvil altı adet adi hisse senedine dönüştürülebilir. 2022'de dönüştürülebilir tahvillere 20.000 PB tutarında faiz ödenmiştir. Kırmızı Şirketi, 2022 yılında 100.000 TL tutarında kâr elde etmiştir. Kurumlar vergisi oranı %20'dir.

$$\text{Adi hisse başına kazanç} = \frac{100.000}{100.000} = 1$$

Tahvillere ödenen faizin vergi sonrası değeri 16.000 PB'dir (20.000x (1-0.2)).

Ağırlıklı ortalama potansiyel hisse sayısı 40.000'dir (10.000x6x(8/12)).

$$\text{Sulandırılmış hisse başına kazanç} = \frac{100.000+16.000}{100.000+40.000} = 0,83$$

KOŞULA BAĞLI ÇIKARILABİLİR HİSSE SENETLERİ

- Koşula bağlı çıkarılabilir hisse senetleri, koşullu hisse senedi sözleşmesinde belirtilen koşullar yerine getirildiği takdirde bedelsiz veya düşük bir bedelle ihraç edilecek olan hisse senetleridir. Koşula bağlı çıkarılabilir hisse senedi sözleşmesinde yer alan koşullar, belirli bir satış hacminin gerçekleştirilmesi, belirli bir miktarda kâr elde edilmesi vb. unsurlar olabilir.
- Koşula bağlı çıkarılabilir hisse senetleri, ancak ilgili koşul yerine getirildiğinde adi hisse başına kazancın hesaplanmasında dikkate alınır.

Sulandırılmış
hisse başına
kazanç
hesaplanırken

Sulandırılmış
hisse başına
kazanç
hesaplanırken

- koşulun cari dönemde sağlanması durumunda, koşula bağlı çıkarılabilir hisse senetleri hesaplamaaya dahil edilir.

Sulandırılmış hisse başına kazanç hesaplanırken

- koşula bağlı çıkarılabilir hisse senetleri, koşulun cari dönemde sağlanması durumunda hesaplamaaya dahil edilir.
- koşula bağlı çıkarılabilir hisse senetleri sözleşmesinin önceki dönemde yapılmış olması durumunda, koşula bağlı adi hisse senetlerinin cari dönemin başından itibaren var olduğu kabul edilir.

Sulandırılmış hisse başına kazanç hesaplanırken

- koşula bağlı çıkarılabilir hisse senetleri, koşulun cari dönemde sağlanması durumunda hesaplamaaya dahil edilir.
- koşula bağlı çıkarılabilir hisse senetleri sözleşmesinin önceki dönemde yapılmış olması durumunda, cari dönemin sulandırılmış hisse başına kazancı hesaplanırken, koşula bağlı adi hisse senetlerinin cari dönemin başından itibaren var olduğu kabul edilir.
- koşula bağlı sözleşme cari dönemde yapılmışsa, koşula bağlı hisseler sözleşme tarihi itibarıyla mevcut sayılır.

ÖRNEK

Siyah Şirketi'nin, dönem net karının 500.000 PB'yi aşması durumunda dönem net karının %1'inin işletme yöneticilerine dağıtılacağını belirten koşula bağlı çıkarılabilir hisse senetleri sözleşmesi bulunmaktadır. Bu anlaşma 2020 yılında yapılmıştır ve on yıllık bir süreyi kapsamaktadır. İşletme 2021'in sonunda 600.000 PB kâr elde etmiştir. İşletmenin 2021'de 100.000 adet adi hisse senedi bulunmaktadır. 2021'de adi hisse senetlerinin ortalama piyasa fiyatı 2 PB'dir.

ÖRNEK

Siyah Şirketi'nin, dönem net karının 500.000 PB'yi aşması durumunda dönem net karının %1'inin işletme yöneticilerine dağıtılacağını belirten koşula bağlı çıkarılabilir hisse senetleri sözleşmesi bulunmaktadır. Bu anlaşma 2020 yılında yapılmıştır ve on yıllık bir süreyi kapsamaktadır. İşletme 2021'in sonunda 600.000 PB kâr elde etmiştir. İşletmenin 2021'de 100.000 adet adi hisse senedi bulunmaktadır. 2021'de adi hisse senetlerinin ortalama piyasa fiyatı 2 PB'dir.

$$\text{Adi hisse başına kazanç} = \frac{600.000}{100.000} = 6$$

ÖRNEK

Siyah Şirketi'nin, dönem net karının 500.000 PB'yi aşması durumunda dönem net karının %1'inin işletme yöneticilerine dağıtılacağını belirten koşula bağlı çıkarılabilir hisse senetleri sözleşmesi bulunmaktadır. Bu anlaşma 2020 yılında yapılmıştır ve on yıllık bir süreyi kapsamaktadır. İşletme 2021'in sonunda 600.000 PB kâr elde etmiştir. İşletmenin 2021'de 100.000 adet adi hisse senedi bulunmaktadır. 2021'de adi hisse senetlerinin ortalama piyasa fiyatı 2 PB'dir.

$$\text{Adi hisse başına kazanç} = \frac{600.000}{100.000} = 6$$

Yöneticilere dağıtılacak pay sayısı 3.000 adettir $((600.000 \times 0.01) / 2)$.

ÖRNEK

Siyah Şirketi'nin, dönem net karının 500.000 PB'yi aşması durumunda dönem net karının %1'inin işletme yöneticilerine dağıtılacağını belirten koşula bağlı çıkarılabilir hisse senetleri sözleşmesi bulunmaktadır. Bu anlaşma 2020 yılında yapılmıştır ve on yıllık bir süreyi kapsamaktadır. İşletme 2021'in sonunda 600.000 PB kâr elde etmiştir. İşletmenin 2021'de 100.000 adet adi hisse senedi bulunmaktadır. 2021'de adi hisse senetlerinin ortalama piyasa fiyatı 2 PB'dir.

$$\text{Adi hisse başına kazanç} = \frac{600.000}{100.000} = 6$$

Yöneticilere dağıtılacak pay sayısı 3.000 adettir $((600.000 \times 0.01) / 2)$.

$$\text{Sulandırılmış hisse başına kazanç} = \frac{600.000}{100.000 + 3.000} = 5,82$$

İşletme, kapsamlı gelir tablosunda, sunulan tüm dönemler için aşağıdaki bilgileri sunmalıdır:

İşletme, kapsamlı gelir tablosunda, sunulan tüm dönemler için aşağıdaki bilgileri sunmalıdır

Sürekli faaliyetlerinden ana ortaklığın adi hisse senedi sahiplerine düşen kâr veya zarar için adi hisse başına kazanç tutarlarını ve de sulandırılmış hisse başına kazanç rakamlarını

İşletme, kapsamlı gelir tablosunda, sunulan tüm dönemler için aşağıdaki bilgileri sunmalıdır

Sürekli faaliyetlerinden ana ortaklığın adi hisse senedi sahiplerine düşen kâr veya zarar için adi hisse başına kazanç tutarlarını ve de sulandırılmış hisse başına kazanç rakamlarını

Kapsamlı gelir tablosu hazırlanan her dönem için hisse başına kazancı

İşletme, kapsamlı gelir tablosunda, sunulan tüm dönemler için aşağıdaki bilgileri sunmalıdır

Sürekli faaliyetlerinden ana ortaklığın adi hisse senedi sahiplerine düşen kâr veya zarar için adi hisse başına kazanç tutarlarını ve de sulandırılmış hisse başına kazanç rakamlarını

Kapsamlı gelir tablosu hazırlanan her dönem için hisse başına kazancı

Durdurulan bir faaliyetini raporlayan bir işletme, kapsamlı gelir tablosu veya finansal tablolara ilişkin notlarda, durdurulan faaliyeti için adi hisse başına kazanç ve hisse senetlerinde artış olması durumunda hisse başına kazanç tutarlarını

AÇIKLAMA

- Adi ve sulandırılmış hisse başına kazanç rakamları kapsamlı gelir tablosunda sunulmalıdır.

AÇIKLAMA

- Adi ve sulandırılmış hisse başına kazanç rakamları kapsamlı gelir tablosunda sunulmalıdır.
- İşletme, finansal tabloların dipnotlarında bu rakamlara nasıl erişildiği hakkında bilgi vermelidir.

AÇIKLAMA

- Adi ve sulandırılmış hisse başına kazanç rakamları kapsamlı gelir tablosunda sunulmalıdır.
- İşletme, finansal tabloların dipnotlarında bu rakamlara nasıl erişildiği hakkında bilgi vermelidir.
- Ayrıca, cari dönemde sulandırma etkisi olmadığı için sulandırılmış hisse başına kazanç hesaplamasında dikkate alınmayan finansal araçlar varsa, bunlar dipnotlarda açıklanmalıdır.

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union